

BE-A0514_115439_114134_DUT

Inventaris van het Sint-Margriethospitaal te
Schorisse, ca. 1416-1796

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	5
Raadpleging en gebruik.....	6
Voorwaarden voor de raadpleging.....	6
Voorwaarden voor de reproductie.....	6
Aanwijzingen voor het gebruik.....	6
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	7
Archiefvormer.....	7
Naam.....	7
Geschiedenis.....	7
Archief.....	9
Geschiedenis.....	9
Verwerving.....	10
Inhoud en structuur.....	11
Inhoud.....	11
Ordering.....	11
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN	 15
I. Algemeenheden.....	15
A. Inventaris.....	15
B. Stichting en privileges.....	15
C. Bestuurlijke betrekkingen met de burgerlijke overheid.....	16
D. Bestuurlijke betrekkingen met de geestelijke overheid.....	17
II. Eredienst en kerkelijk leven.....	18
A. Eredienst.....	18
B. Kerkelijk personeel.....	18
1. Professies en benoemingen van religieuzen.....	18
2. Benoemingen van de kapelaan en diens deservitor.....	18
3. Betrekkingen met andere kloosters.....	19
III. Rekenplichtigheid.....	20
1. Algemene rekeningen.....	20
28 - 49 Algemene rekeningen. 1 mei 1648 - 27 juli 1791.....	20
2. Bewijsstukken bij de rekeningen.....	21
50 - 90 Bewijsstukken bij de rekeningen. 1594-1796, 18de eeuw.....	21
3. Andere rekenplichtige bescheiden.....	23
a. Deelrekening.....	23
b. Grootboeken van ontvangsten en uitgaven.....	23
92 - 100 Grootboeken van ontvangsten en uitgaven. 1633-1788.....	23
c. Handboekjes.....	24
101 - 102 Handboekjes van uitgaven. Begin 17de eeuw (ca. 1607), 1712-1724.....	24
IV. Goederenbeheer.....	25
A. Goederen en inkomsten in het algemeen.....	25
B. Onroerend bezit in eigen gebruik.....	26
1. Gebouwen.....	26
2. Grensgeschillen en servitudes.....	26
3. Aankoop en verkoop.....	27
C. Verhuurd onroerend bezit.....	27
1. Diversen.....	27
2. Maarke.....	28
3. Opbrakel.....	28

4. Ronse.....	28
5. Schorisse.....	28
D. Tiend.....	28
E. Lenen, heerlijke rechten en renten.....	29
1. Lenen.....	29
2. Heerlijke rente op het Rijstbos.....	29
3. Bloksrente op Koekamer of Ten Houte.....	30
4. Schabroekrente.....	31
5. Onbepaalde heerlijke renten.....	31
F. Losrenten.....	31
1. Algemeen.....	31
2. Per gemeente (in alfabetische orde).....	32
a. Everbeek.....	32
b. Menen.....	32
c. Nederbrakel.....	32
d. Opbrakel.....	33
e. Schorisse.....	33
f. Sint-Kornelis-Horebeke.....	34
g. Sint-Maria-Horebeke.....	34
h. Zarlardinge.....	34
i. Zegelsem.....	35
j. Onbepaalde gemeente.....	35
G. Meubilair en roerend goed.....	35
H. Goederen en inkomsten van de kapelanie.....	36
1. Ontvanger.....	36
2. Algemeen.....	36
3. Per gemeente.....	37
a. Schorisse.....	37
b. Sint-Maria-Horebeke.....	37
c. Onbepaalde gemeente.....	37
V. Lasten.....	39
A. Belastingen.....	39
B. Huurgeld.....	40
C. Passieve renten.....	40
VI. Processen.....	41
VII. Stukken zonder merkbaar verband met het fonds.....	42
A. Ellezelles.....	42
B. Mater.....	42
C. Nederbrakel.....	42
D. Schorisse.....	42
E. Sint-Denijs-Boekel.....	42
F. Zegelsem.....	42

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:
Schorisse. Sint-Margriethospitaal

Periode:
ca. 1416-1796

Archiefbloknummer:
BE-A0514.446R

Omvang:

- Laatste bestanddeelnummer: 239.00
- Omvang geïndexiseerd: 1.11 m

Archiefbewaarplaats:
Rijksarchief te Gent

Archiefvormers:
Hospitaal van Sint-Margriet te Schorisse, 1416-1795

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Het archief is ouder dan 30 jaar en bijgevolg openbaar. De raadpleging is vrij.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

Bij de inventaris hoort een chronologische regestenlijst (= toegang K162), waarin opgenomen worden: alle oorkonden in origineel en de afschriften van oorkonden van vóór 1501. Tot de oorkonden rekenen wij de ambtelijke stukken (geen registers of katernen) op perkament, oorspronkelijk gezegeld of in de vorm van chirografen van authentieke uittreksels uit de schepenregisters afgeleverd door de griffier, van vidimi, van notariële akten, van leenverheffingen en tenslotte in de vorm van latere verhandelingen door een griffier, meier of notaris op de rug van een oorkonde geacteerd.

De stukken in de regestenlijst en de stukken die ermede geliasseerd zijn, dienen onder toegangsnummer K162 met hun regestnummer aangevraagd (voor liassen het kleinste regestnummer); dit nummer wordt trouwens bij de beschrijving in de inventaris herhaald.

De regesten vermelden alle plaatsnamen, alsook alle persoonsnamen, behalve van wethouders en aangelanden. In inventaris en regesten werden de plaatsnamen zoveel mogelijk gemoderniseerd; waar het nuttig leek werd ook de oude spelling geciteerd. De familienamen werden eenvormig gestructureerd, dat wil zeggen dat alleen het nominaal gedeelte hoofdletter krijgt, tenzij voor enkele, vooral achttiende-eeuwse namen, waarvan de grafie reeds vaststond. De voornamen werden gemoderniseerd, maar om reden van de nabijheid van de taalgrens niet vertaald (behalve van landsheren).

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Sint-Margriethospitaal te Schorisse
Hospitaal van Sint-Margaretha te Schorisse

GESCHIEDENIS

Het vrouwenklooster en hospitaal van Schorisse ¹, toegewijd aan Sint-Margriet, werd rond 1416 gesticht door Arnoud VI van Gavere en zijn echtgenote Isabella van Gistel, heer en vrouw van Schorisse ². Deze laatsten schonken in voornoemd jaar het gebouwencomplex van het hospitaal en de kapel, gelegen op honderd meter van de parochiekerk en grenzend aan hun kasteel ³, alsook andere goederen en inkomsten uit goederen gelegen in dezelfde en aangrenzende gemeenten. De amortisatiebrief van hertog Filips de Goede, opgemaakt in 1423, op verzoek van Isabella van Gistel, toen reeds weduwe, wijzigde deze bezittingen in zekere mate ⁴; deze brief wordt in de 15de-eeuwse inventaris ⁵de principale fundatie van den beghinsele van het hospitaal genoemd.

In 1428 stelde Joannes van Gavere, bisschop van Kamerijk, de kloostergemeenschap onder de Cisterciënzerregel van Sint-Bernardus en onder het toezicht van de landdeken van Ronse ⁶. Volgens een decanaal verslag van 1657 droegen de zusters het kleed van Sint-Bernardus, maar volgden de regel van Sint-Augustinus ⁷; als de benaming soeurs noires in de inventaris nummer 22 van Rijksarchief Gent juist is (benaming die ook voorkomt in een inventaris uit de vroege 19de eeuw die samen met de voorgaande ingebonden is), bewijst dit dat ze naderhand ook het kleed van de Augustinessen overnamen.

In de voornoemde amortisatieakte van 1423 werd voorzien in het onderhoud van 4 zusters en 1 kapelaan, die vijf missen per week moesten opdragen. Bovendien werd reeds in de schenkingsakte van 1416 bepaald dat het hospitaal de arme voorbijgangers voor één nacht onderdak zou verschaffen (alleen de zieken mochten langer blijven), en viermaal per dag soep bezorgen. Als stichter begaf de heer van Schorisse de kapelanie en één nonnenprebende

-
- 1 Provincie Oost-Vlaanderen, arrondissement Oudenaarde, gemeente Maarkedal.
 - 2 VAN GESTEL C., *Historia sacra ett profana archiepiscopatus Machliniensis*, dl. II, 's Gravenhage, 1725, p. 264, geeft 1420 als stichtingsdatum; DE SAINT-GENOIS J., *Notice sur les archives de la province de la Flandre Orientale*, in *Messenger des Sciences historiques de Belgique*, 1841, p. 177, plaatst de stichting in 1402.
 - 3 K162 nummer 2.
 - 4 K162 nummer 2.
 - 5 Zie nummer 1.
 - 6 K162 nummer 4.
 - 7 DE BROUWER J., *Bijdrage tot de Reguliere en Seculiere Gemeenschappen in het Land van Aalst gedurende de 17e en 18e eeuw*, Dendermonde, 1974, p. 115. Ook VAN GESTEL C., l.c., spreekt over de orde van Sint-Augustinus.

(beide levenslang) naar eigen goeddunken; de overige nonnenprebenden verleende hij in overeenstemming met de kloostergemeenschap⁸. Het aantal religieuzen schommelde in de 17de en 18de eeuw tussen 7 en 11⁹. Het aantal hospitaalbedden bedroeg in 1569 (5 voor mannen en 2 voor vrouwen) en 6 in 1625¹⁰; tijdens de oorlogsjaren diende het hospitaal ook herhaaldelijk soldaten te herbergen¹¹.

Over de discipline en het geestelijk leven, die in deze kleine kloostergemeenschap meer dan eens te wensen overlieten, vindt men niets in onderhavig fonds, maar des te meer in de decanale visitaties van het bisschoppelijk archief; bij die gelegenheid werden in 1610 en 1634 uitvoerige statuten door de aartsbisschop van Mechelen gedecreteerd¹².

Herhaaldelijk werd geklaagd over de geringe inkomsten; de zusters leefden hoofdzakelijk van het eigenhandig landbouwwerk; ze bewerkten naar onze schatting ca. 1650 ongeveer 15 ha grond, hierbij geholpen door enkele knechten¹³. Vanaf 1593 en in de 17de eeuw gaven één of meerder zusters ook lager onderwijs aan meisjes, en soms aan jongens¹⁴. In 1649-1650 en volgende jaren hield men er blijkbaar ook interne leerlingen op na, die samen jaarlijks 500 à 900 pond parisis betaalden, hetzij tussen 18% en 29% van alle kloosterinkomsten¹⁵. Een andere bron van inkomsten was de uitzet van intredende kloosterlingen: deze bedroeg, in 1625, 1000 gulden of 400 gulden plus de kleding¹⁶.

De eerste begeving van de kapelanie door de heer van Schorisse dateert van 7 mei 1416¹⁷, dit is vier dagen vóór de oudste schenkingsakte van het hospitaal¹⁸. Wat in beide (afschriften van) akten voorzien wordt als vergoeding voor de kapelaan verschilt niet alleen qua hoeveelheid, maar ook qua modaliteit. Volgens de begevingsakte krijgt de kapelaan een deel van zijn inkomsten van het klooster, en een ander deel uit goederen die hem door de heer rechtstreeks worden toegewezen. Volgens de schenkingsakte van het hospitaal worden integendeel al deze goederen en inkomsten aan het hospitaal geschonken, dat daaruit de kapelaan de voorgeschreven vergoeding moet bezorgen. Deze vergoeding verschilt gevoelig naargelang de kapelaan al of niet in het klooster resideert. Bovendien blijkt uit onderhavig fonds dat, na de vernoemde akten, de kapelaan uit nieuwe godvruchtige stichtingen inkomsten betrok, die hij zelf beheerde. Onvermijdelijk gaven deze ingewikkelde toestanden aanleiding tot moeilijkheden. In de 17de en 18de eeuw resideerde de kapelaan meestal niet meer in het hospitaal; deze functie werd toen vaak bediend door de pastoor of onderpastoor van Schorisse, eventueel als deservitor van de titularis die buiten de parochie woonde. Noteren we hier de positieve inbreng van kapelaan Johannes vander Schelden alias Scalda, die in 1474 de bouw van de nieuwe

8 DE BROUWER J., o.c., p. 113-117, alwaar ook veel namen van kloosterlingen.

9 DE BROUWER J., o.c., p. 113-117, alwaar ook veel namen van kloosterlingen.

10 DE BROUWER J., o.c., p. 113-117, alwaar ook veel namen van kloosterlingen.

11 Zie nummers 212 en 213.

12 DE BROUWER J., o.c., p. 113-117, alwaar ook veel namen van kloosterlingen.

13 DE BROUWER J., o.c., p. 120 (1729).

14 DE BROUWER J., o.c., p. 115.

15 Zie nummers 28 en 29.

16 DE BROUWER J., o.c., p. 115.

17 K162 nummer 1.

18 K162 nummer 2.

kapel bekostigde ¹⁹ en 1 bunder en 27 roeden grond te Maarke schonk, op last van vuur en soep aan de arme gasten gedurende 3 maanden per jaar ²⁰. De stichting van een wekelijkse mis ter ere van Sint-Antonius wordt reeds vermeld in de eerste begevingsakte van de kapelanie ²¹, maar de geringe inkomsten gaven aanleiding tot nalatigheid ²², zoals dit ook met de kapelanie soms het geval was ²³.

In de 16de eeuw lag Schorisse midden in een gebied waar de Hervorming veel aanhangers telde; het baart dan ook geen verwondering dat het hospitaal in 1566 en 1579 geplunderd en in brand gestoken werd; ook in 1572 werd het bijna totaal leeggeplunderd, maar de buit werd grotendeels gerestitueerd ²⁴. In 1648 was het de beurt aan het Franse leger om het hospitaal leef te halen ²⁵. De inlijving van de Oostenrijkse Nederlanden bij de Franse Republiek betekende de opheffing van deze instelling; op 30 september 1798 werden de eigendommen van het klooster openbaar verkocht ²⁶. Van de hospitaalgebouwen is heden haast niets meer bewaard; van de roerende goederen slechts enkele stukken ²⁷.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

Over de bewaring van het archief stammen de meeste gegevens uit de eerste eeuwen van het bestaan van het hospitaal.

Uit 1474 is een originele inventaris overgeleverd, opgemaakt met goedkeuring van de heer van Schorisse ²⁸. Uitdrukkelijk wordt hierin vermeld dat de voornaamste oorkonden (brieven beseghelt sijnde) om veiligheidsredenen bewaard werden in de kerk van Schorisse, in de grote koffer waarin de relikwieën van deze kerk geborgen waren, en meer bepaald in een kleine lade, waarvan de sleutel bij de kloosterlingen berustte. Van de 4 oudste aldaar beschreven oorkonden betreffende de stichting zijn er heden nog 3 in onderhavig fonds aanwezig ²⁹. De originele stichtingsakte van de kapelanie ³⁰, de Franse vertaling van de amortisatiebrief van Filips de Goede en van de bevestiging door de bisschop van Kamerijk (deze vertaling alsdan bewaard in

19 K162 nummer 9.

20 Zie nummer 1.

21 K162 nummer 1.

22 DE BROUWER J., o.c., p. 115 (1625).

23 Zie nummer 205, waarin geklaagd wordt over het feit dat de kapelaan soms 2 of 3 missen per dag celebreert!

24 DE SMAELE F., De kerk van Schorisse, in Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring, 1954-1955, p. 65-69 en 74.

25 Zie nummer 195.

26 DE SMAELE F., Met Omer Wattez op tocht door Schorisse, in Het Land van Aalst, jg. XXII, 1970, p. 209.

27 DE SMAELE F., De kerk van Schorisse, in Jaarboek van de Zottegemse Culturele Kring, 1954-1955, p. 19 en Het Sint-Margriethospitaal te Schorisse, in ibidem, 1956-1957, p. 18-25.

28 Zie nummer 1.

29 K162 nummers 3,4 en 5.

30 Wellicht afschrift in K162 nummer 1.

het hospitaal zelf) zijn verdwenen, evenals de drie amortisatiebrieven van goederen te Maarke, Mater en Sint-Kornelis-Horebeke, na de stichting verworven. De schenkingsoorkonde van Arnoud van Gavere en Isabella van Gistel d.d. 1416³¹ werd in deze inventaris niet vermeld, en behoorde waarschijnlijk nooit tot het hospitaalarchief³².

Uit voorgaande mag men afleiden dat het hospitaal zelf in de 15de eeuw niet als veilige bewaarplaats aangezien werd voor zijn eigen archief, of althans voor de kostbaarste originelen ervan. Dat was reeds het geval in 1431; toen vertrouwden de hospitaalzusters deze oorkonden toe aan het klooster van Maagdendale te Pamele bij Oudenaarde³³. Bij die gelegenheid maakte een notaris aldaar een vidimus op van de hogergenoemde amortisatiebrief van Filips de Goede en de bevestiging door de bisschop van Kamerijk, blijkbaar de koninginnestukken uit het toenmalig archief. Dat hier geen vidimus van de schenkingsakte van 1416 verleden werd, bevestigt nogmaals onze hypothese dat dit stuk nooit aan de hospitaalzusters toebehoorde.

Blijkens de hiernavolgende inventaris ontsnapten tenminste de hogervermelde oudste oorkonden, alsook een aantal andere aan de plunderingen en brandstichtingen in de 16de en 17de eeuw³⁴.

VERWERVING

Wat na de afschaffing van het hospitaal eigendom werd van de staat, was duidelijk slechts een gering deel van het hospitaalarchief. Het werd eerst bewaard in het Rijksarchief te Gent en vanaf 1964 tot sluiting begin 21ste eeuw in het Rijksarchief te Ronse. Het huidige fonds bevat ook drie goederenleggers, die in het Fonds Bisdom Gent verzeild waren³⁵, maar deze aanwinsten vullen slechts één lacune aan. Het grootste deel van het archief stamt, zoals gewoonlijk, uit de periode einde 16de - 18de eeuw en betreft hoofdzakelijk de rekenplichtigheid en het goederenbeheer³⁶.

31 K162 nummer 2.

32 Het in vorige voetnoot vermelde stuk is een afschrift uit 1615 van een perkamenten rol, bewaard in de archiefkoffer in het kasteel van de stichter de heer van Schorisse (zie nummer 2).

33 K162 nummer 6.

34 Vermelden wij hierbij dat de religieuzen van Maagdendale, waaraan het hospitaal in 1431 zijn archief toevertrouwde, in de periode na de Beeldenstorm uitweken naar Doornik.

35 Zie nummers 107, 199 en 201.

36 DE SAINT-GENOIS J., l.c.

Inhoud en structuur

INHOUD

Met betrekking tot de ordening van het archief tijdens het Ancien Régime, beschikt men alleen over de reeds eerder genoemde inventaris van 1474, die slechts 8 oorkonden beschrijft, zonder ze te dateren. Een topografische orde steekt er niet in. Misschien komen de eerste 7 oorkonden in chronologische orde voor, maar vermits slechts de oudste twee kunnen gedateerd worden, is daarover geen zekerheid te bereiken. De achtste oorkonde, ongetwijfeld één van de oudste ³⁷, betreft de stichting van de kapelanie, die in deze inventaris dus wel een afzonderlijke, nl. laatste plaats toegewezen krijgt.

Dorsale nummering komt niet voor. Een goederenregister uit de 17de eeuw draagt een nummering (N° 56) uit dezelfde eeuw, maar dit opschrift kan eventueel aangebracht zijn in de tijd dat het document in het bisschoppelijk archief berustte. Andere stukken zijn voorzien van een al of niet gelijktijdige beschrijving, maar de handen zijn omzeggens alle verschillend.

Aldus kan men geen besluit trekken nopens de ordening van het archief tijdens het Ancien Régime, behalve één aanwijzing in verband met de aparte plaats van het stuk betreffende de kapelanie.

ORDENING

Waarschijnlijk in deze eeuw werd in het Rijksarchief te Gent de inventaris nummer 22 opgemaakt, volgens dewelke het fonds tot nog toe geklasseerd was in 47 nummers, op tamelijk logische wijze. Dezelfde inventaris geeft ook een concordantie met de oude nummering (eveneens 47 nummers), waarin geen systematische indeling te onderkennen valt en die dus waarschijnlijk alleen de orde van materiële bewaring weergaf. Bovendien wordt één enkele maal nog verwezen naar een oude inventaris (tenminste 38 nummers), die waarschijnlijk van de voorgaande verschilt, en vermoedelijk te identificeren is met een andere lijst achteraan inventaris nummer 22 ingebonden was en blijkens de papiersoort en het geschrift uit het begin van de 19de eeuw dateert. Ze is getiteld: *Inventaire des titres et papiers provenant de la ci-devant abbaie des Soeurs Noires à Escornaix*, en voorziet 5 rubrieken : *Domaniaux*, *Ordre judiciaire*, *Histoire*, *Progrès des Arts*, *Rebut*. Dit zijn de rubrieken gehanteerd door de bediende van het bestuur van het Schelddedepartement, die voor het eerst belast werd met een schifting van archieffondsen van de afgeschafte instellingen uit het Ancien Régime, met de bedoeling de *mettre à part tout ce qui pouvait être utilité pour des domaines* ³⁸. Deze doelstelling verklaart waarom, op één uitzondering na, alleen beschrijvingen voorkomen onder de eerste en de laatste rubriek; deze beschrijvingen zijn vaak

37 Hoogstwaarschijnlijk afschrift ervan in K162 nummer 1, alwaar hetzelfde aantal zegels vermeld wordt als in de oude inventaris.

38 BUNTINX J., Rijksarchief te Gent - Historisch overzicht, in Rijksarchief in de provinciën. Overzicht van de Fondsen en Verzamelingen, I. De Vlaamse Provinciën, Brussel, 1975, p. 150.

ongedateerd, groepsgewijs en zeer summier; de beste luiden nog als volgt: chartre d'une rente de 2 livres de gros par an. De eerste rubriek bevat hoofdzakelijk beschrijvingen van rentestichtingen en -overdrachten; ze zijn genummerd van 1 tot 39, nummers die wij meestal ook terugvonden op vierkante kartonnetjes bij sommige stukken gevoegd. Dit laat toe te stellen dat deze rubriek hoofdzakelijk stukken uit nummer 27 van inventaris nummer 22 bevatte, alsook 2 stukken uit nummer 15 (afstand en aanwerving van een stuk grond) en 1 stuk uit nummer 23 (verhuring van grond). Onder de derde rubriek (Histoire) worden onder één nummer een onbepaald aantal stichtingsoorkonden van het godshuis aangegeven. De laatste rubriek bevat 17 nummers, waarin ganse bundels summier aangeduid worden als: papiers divers de nulle valeur, deux registres des rentes seigneurales et vieux parchemins de nulle valeur, des vieux comptes 1600, vieux pièces de procédure, acquits et vérificatoires des comptes, deux vieux registres de recette.

Met accolades in potlood werden achteraf stukken van de eerste rubriek tot een nummer 1 gebundeld, en de 17 nummers van de laatste rubriek tot nummers 2, 3 en 4 (dezelfde hand verdeelde later nummer 4 nog in 4 en 5). Waarschijnlijk zijn het deze 4 nummers waarop J. de Saint-Genois, conservator van het Rijksarchief te Gent van 1836 tot 1843, zinspeelde, wanneer hij in een oppervlakkige benadering over onderhavig fonds schreef: Les archives qui en proviennent sont de peu d'importance; elles sont classées sous 4 numéros et consistent en constitutions de rentes, livres terriers, comptes et actes d'emphytéose et d'aquisitions, registres de rentes foncières et seigneurales, let out appartenant aux XVIIe et XVIIIe siècles ³⁹.

Uit voorgaande kan geen ordeningsschema voor het volledige fonds afgeleid worden.

Het enige wat uit het bewaarde archief nog kan gereconstrueerd worden, is de organisatie van de rekenplichtigheid en het goederenbeheer; zoals gezegd vormen de stukken over deze onderwerpen trouwens het grootste deel van het archief.

Het zal wel niet toevallig zijn dat rekeningen én goederenleggers (alle ten vroegste uit de 17de eeuw) een zeer gelijkende structuur vertonen. Bij de inkomsten is de volgorde: 1° onroerende goederen die de kloosterlingen zelf bewonen en uitbaten; 2° onroerende goederen die verhuurd worden; 3° heerlijke renten (rente op Rijstbos, Bloksrente, Schabroekrente, heerlijk renteboek van Steenveld in Sint-Maria-Horebeke, heerlijk renteboek in Sint-Kornelis-Horebeke); 4° losrenten. In de rekeningen treft men bovendien aan: na 1°: inkomsten van het deel van het tiend van Schorisse dat het klooster toekomt; na 4°: buitengewone ontvangsten, hoofdzakelijk schoolgeld en verkoop van landbouw- en nijverheidsproducten door het klooster voortgebracht. Bij de uitgaven of lasten komen nagenoeg altijd op de eerste plaatsen: de vergoeding van de kapelaan en de uitgaven voor het hospitaal (waarbij vaak opgemerkt wordt dat de kapelaan bovendien over eigen inkomsten beschikt), daarna de uitgaven voor missen en jaargetijden in de kapel. In de rekeningen volgen daarop de betaling van de belastingen, de uitgaven voor keuken en kledij, de lonen van het personeel, de betaling van

leveringen en de huur van gronden.

Gezien deze vrijwel vaste structuur, leek het ons aangewezen het hoofdstuk over het beheer en de goederen en inkomsten (hoofdstuk IV) als volgt in te delen: A. Goederen en inkomsten in het algemeen; B. Onroerend bezit in eigen gebruik (gebouwen, grensgeschillen, servitudes aankoop, verkoop); C. Eigen onroerend goed dat verhuurd werd; D. Tiend; E. Lenen, heerlijke rechten en renten; F. Losrenten; G. Meubilair en ander roerend goed; H. Goederen en inkomsten van de kapelanie.

Wat de losrenten betreft, kan men uit de rekeningen geen volgorde afleiden, daar alleen de naam van de debiteur, de datum en het bedrag van de betaling genoteerd werden. In de leggers en renteboeken staan deze renten wel gegroepeerd per gemeente; de volgorde van de gemeenten is echter onoverzichtelijk, reden waarom in deze inventaris de alfabetische orde werd gebruikt, na een voorafgaandelijke groep van algemene renteboeken.

Ook in de verdere indeling van de paragraaf over de kapelanie werden logischerwijze de eerste twee delen bestemd voor het personeel (ontvangers) en de stukken van algemene aard, waarna de stukken betreffende bepaalde goederen in de alfabetische orde van de gemeenten volgen.

De overige archiefstukken van dit fonds, die dus niet het goederenbeheer betreffen, werden geordend volgens een schema dat in het Belgisch Rijksarchief algemeen voor kapittel- en kloosterarchieffondsen gebruikelijk is. Nochtans werden, in overeenstemming met de inventaris van 1474, de stukken betreffende de kapelanie, telkens op het einde van ieder passend hoofdstuk of paragraaf geplaatst.

Hoofdstuk I bevat de algemeenheden, verdeeld in: A. Inventaris; B. Stichting en privileges; C. Betrekkingen met de burgerlijke overheid; D. Betrekkingen met de geestelijke overheid.

Hoofdstuk II is gewijd aan de eredienst en het kerkelijk leven: A. Eredienst; B. Kerkelijk personeel (benoemingen, professies); C. Verhoudingen met andere kloosters

Hoofdstuk III betreft de rekenplichtigheid, logisch onderverdeeld in: A. Algemene rekeningen; B. Bijlagen bij de rekeningen; C. Andere rekenplichtige bescheiden (deelrekeningen, grootboeken, handboekjes voor uitgaven).

De onderverdeling van hoofdstuk IV, over het goederenbeheer, werd hierboven aangegeven en verantwoord.

Eveneens in overeenstemming met de structuur van de rekeningen is het volgende hoofdstuk V, gewijd aan de lasten: A. Belastingen; B. Huurgeld; C. Passieve renten.

Hoofdstuk VI groepeert de processtukken die omwille van de vage inhoud niet in een ander hoofdstuk konden ingepast worden.

Hoofdstuk VII bevat de stukken waarvan het verband met het fonds niet merkbaar is.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

I. ALGEMEENHEDEN

A. INVENTARIS

- 1 Inventaris van het archief van het klooster en hospitaal (opgemaakt met goedkeuring van ridder Arnoud van Gavere, heer van Schorisse), tevens dienst doend als legger van goederen, inkomsten en lasten, verworven sinds de stichting, 1474. Deze aanwinsten zijn gelegen te Sint-Kornelis-Horebeke (*Ertbrughevelt*, met rente ten voordele van de heer van Lahamaide; *Streict*, met rente ten voordele van het klooster van Elsegem), te Schorisse (Ten Berge, bij Schabroek, Park, met rente ten voordele van de heer van Schorisse), te Mater (in de *Seghaert*, met rente ten voordele van het hospitaal van Oudenaarde), te Maarke-Kerkem (Hoebos, met rente ten voordele van de heer van Maarke; Limmene, geschonken door Jan vander Schelden, alias Martins, belast met het onderhoud van de arme gasten gedurende 3 maanden per jaar en renten ten voordele van de heer en het armbestuur van Maarke). Als lasten worden nog vermeld: renten voor Sint-Amandsabdij, voor de kerk (onder andere op land boven het Molenveld), de pastoor (op Ten Berge) en de armen van Schorisse en voor de heer van Schorisse (op de grond waar het hospitaal op staat, bij het leen genaamd de Burcht. S.d.

1 stuk

B. STICHTING EN PRIVILEGIES

- 2 Authentiek afschrift door G. de Wulf, griffier van het Land van Schorisse, van een perkamenten rol (bewaard in de archiefkoffer van de heer van Schorisse in zijn kasteel aldaar), bevattende de *ordonnantie* van 1416 van Arnoud van Gavere en Isabella van Gistel, nopens de goederen die zij aan het hospitaal schenken en de diensten daaraan verbonden. 1615.

1 rol

Niet raadpleegbaar

- 3 Amortisatie, door Filips de Goede, hertog van Bourgondië, van de schenking beschreven in voorgaand inventaris nummer 2. 1423.

1 charter

Niet raadpleegbaar

- 4 Goedkeuring door Joannes (V van Gavere), bisschop van Kamerijk, van de akten beschreven in voorgaande inventaris nummers 2 en 3 en toekenning van een regel. 1428.

1 charter

Niet raadpleegbaar

-
- 5 Godefrius (van Schorisse), abt van Ename, geeft een vidimus van de oorkonden, beschreven in voorgaande nummers 3 en 4. 1431.
1 charter
Niet raadpleegbaar
- 6 Vidimi, respectievelijk door notaris de Genethz en notaris Malins, van de oorkonden, beschreven in voorgaande nummers 3 en 4. 1431 en 1552.
2 charters
Niet raadpleegbaar
- 7 Nederlandstalige vertaling van de oorkonde beschreven onder voorgaand nummer 3. 16de eeuw.
1 stuk
- 8 Stukken in verband met het proces tussen het hospitaal en de schepenbank van Sint-Maria-Horebeke, over de vrijstelling van belastingen, met onder andere beroep op het privilege van Citeaux. 1650.
1 omslag
- 9 Uittreksel uit de oorkonde beschreven onder voorgaand nummer 2, betreffende de kapelaan, begin 17de eeuw. Achterkant: minuut van dankbrief van Renard, bezitter van de kapelanie, in verband met zijn benoeming tot kanunnik. Begin 18de eeuw.
1 stuk
- 10 *C. BESTUURLIJKE BETREKKINGEN MET DE BURGERLIJKE OVERHEID*
Omzendbrieven van de Gedeputeerden van het Land van Aalst betreffende de reductie van de rentevoet van de renten ten laste van het voornoemde Land. 1764 en 1773.
2 drukwerken
- 11 Omzendbrief van de Raad van Vlaanderen, het keizerlijk decreet van 29 oktober 1767 begeleidend, nopens het gebruik van boeken zonder keizerlijke goedkeuring gedrukt. 1767.
1 drukwerk
- 12 Brief van F. Impens aan de overste over de verplichting om één maand vooraf de Advocaat-Fiscaal van Vlaanderen te verwittigen over elke nieuwe aanvaarding als novice en over elke professie. 1777.
1 omslag
- 13 Bevel van de Raden Fiscaal van Vlaanderen aan de prioeres om een staat van alle goederen en inkomsten en van het aantal kloosterlingen in te dienen. 1781.

1 drukwerk

- 14 Brief van de Raden Fiscaal van Vlaanderen, houdende verbod van bouwwerken of belangrijke herstellingen aan het hospitaal zonder keizerlijke toelating. 1788.

1 stuk

- 15 *D. BESTUURLIJKE BETREKKINGEN MET DE GEESTELIJKE OVERHEID*
Inkomende brieven vanwege de vergadering van de clerus. 1792.

2 stukken

II. EREDIENST EN KERKELIJK LEVEN

A. EREDIENST

- 16** Joannes van Bourgondië, bisschop van Kamerijk, bevestigt de inwijding van de nieuwe kapel van het hospitaal. 1474. 1 charter
Niet raadpleegbaar

- 17** Attestaties van de relikwieën van de H.H. Laurentius, Adrianus, Margareta en Apollonia, bewaard in twee houten kruisen, waarvan één bewaard in het hospitaal en een ander door ridder Le Poyvre, heer van Mullem, burggraaf en burgemeester van Oudenaarde. 1646 en 1657. 2 stukken

B. KERKELIJK PERSONEEL

1. PROFESSIES EN BENOEMINGEN VAN RELIGIEUZEN

- 18** Uitzet geschonken door Willem de Rantere voor de professie van zijn dochter Maria. 1601 en 1602. 3 charters
Niet raadpleegbaar
- 19** Rente geschonken door pastoor Lieven de Haeyere voor de professie van Joanna de Haeyere, 1614, met verlenging. 1614-1620. 1 charter
Niet raadpleegbaar
- 20** Uitzet geschonken door de weduwe van Lieven Roman voor de professie van haar dochter Gertruid. 1645. 1 charter
Niet raadpleegbaar
- 21** Benoeming door Filips, graaf van Egmont en heer van Schorisse, van Sergeant als lid van de kloostergemeenschap. 1655. 1 stuk
- 22** Contracten en financiële verrichtingen in verband met de uitzet bij de professie van zusters. 1655, 1701-1710. 1 omslag

2. BENOEMINGEN VAN DE KAPELAAN EN DIENS DESERVITOR

- 23** Afschrift uit de 17de eeuw van de benoeming van Jan Vos, pastoor van Nederename, als eerste kapelaan, met beschrijving van zijn inkomsten. 1416.

1 rol

Niet raadpleegbaar

- 24 Benoeming, in naam van de heer van Schorisse, van Paulus Vander Eycken, onderpastoor te Schorisse, als kapelaan van het hospitaal. 1702.
1 stuk
- 25 Minuut van de brief aan de bezitter van de kapelanie, met aanmaning tot aanstelling van een nieuwe deservitor en tot overgave, door de huidige deservitor (de pastoor van Schorisse), van alle archiefstukken nopens dit beneficie. Ca. 1725.
1 stuk
- 26 Afstand door priester Jacob Van Dievoet uit Brussel van zijn beneficie te Schorisse, waarvan de heer van Schorisse collator is. 1733.
1 stuk
3. BETREKKINGEN MET ANDERE KLOOSTERS
- 27 Bevelen van de aartsbisschop van Mechelen in verband met vier religieuzen van het hospitaal van Aalst, die resideren in de hospitalen van Schorisse, Ronse, Rebecq en Geraardsbergen en vrijgesteld zijn van ziekendienst. 1685-1686.
2 stukken

III. REKENPLICHTIGHEID

1. ALGEMENE REKENINGEN

28 - 49 ALGEMENE REKENINGEN. 1 MEI 1648 - 27 JULI 1791.

28	1 mei 1648 - 1 mei 1650.	1 katern
29	1 mei 1650 - 1 mei 1652.	1 katern
30	1 mei 1652 - 1 mei 1654.	1 katern
31	1 mei 1654 - 1 mei 1656.	1 katern
32	1 mei 1658 - 1 mei 1661.	1 katern
33	1 mei 1679 - 1 mei 1682.	1 katern
34	17 januari 1702 - 13 maart 1709.	1 katern
35	22 oktober 1727 - 17 oktober 1730.	1 katern
36	12 juni 1746 - 8 juni 1749.	1 katern
37	8 juni 1749 - 27 juni 1752.	1 katern
38	7 juli 1755 - 17 juli 1758.	1 katern
39	17 juli 1758 - 29 juli 1761.	1 katern
40	29 juli 1761 - 24 juli 1764.	1 katern
41	24 juli 1764 - 14 september 1767.	1 katern

42	14 september 1767 - 12 november 1770.	1 katern
43	12 november 1770 - 22 november 1773.	1 katern
44	22 november 1773 - ca. november 1776.	1 katern
45	ca. 1776 ca. 1779.	1 katern
46	ca. 1779 - 1782 of 1783.	1 katern
47	18 februari 1783 - 1 juni 1785.	1 katern
48	1 juni 1785 - 26 juni 1788.	1 katern
49	26 juni 1788 - 27 juli 1791.	1 katern

2. BEWIJSSTUKKEN BIJ DE REKENINGEN

	50 - 90 BEWIJSSTUKKEN BIJ DE REKENINGEN. 1594-1796, 18DE EEUW.
50	1594.
51	1613.
52	1628.
53	1640-1649.
54	1650-1658.
55	1660-1669.
56	1670-1672.
57	1672-1674.
58	1675.
59	1676-1679.

60	1680-1681.
61	1688-1692.
62	17de eeuw.
63	1701-1702.
64	1712-1716.
65	1717-1718.
66	1723.
67	1724-1730.
68	1730-1733.
69	1733-1736.
70	1736-1739.
71	1740-1741.
72	1743-1746.
73	1746-1749.
74	1749-1752.
75	1752-1754.
76	1755-1758.
77	1758-1761.
78	1761-1764.
79	1765-1767.
80	1767-1770.
81	1771-1776.
82	1777-1780.
83	1780-1783.

-
- 84 1783-1785.
85 1785-1788.
86 1788-1791.
87 1791-1792.
88 1792-1794.
89 1795-1796.
90 18de eeuw.

3. ANDERE REKENPLICHTIGE BESCHEIDEN

A. DEELREKENING

- 91 Vierde rekening tussen de prioeres en de ontvanger van het Land van Schorisse. 1663. 1 stuk

B. GROOTBOEKEN VAN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

- 92 - 100 GROOTBOEKEN VAN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN. 1633-1788.
92 1633-1634. 1 deel
93 1636-1637. 1 deel
94 1699-1703. 1 deel
95 april 1712 - 1714. 1 deel
96 13 juni 1736 - 13 november 1739. 1 deel
97 11 juli 1758 - 29 juli 1761. 1 deel
98 21 juli 1764 - 26 juli 1767. 1 deel

99 17 augustus 1770 - ca. 25 september 1773. 1 deel

100 1 juni 1785 - 26 juni 1788. 1 deel

C. HANDBOEKJES

101 - 102 HANDBOEKJES VAN UITGAVEN. BEGIN 17DE EEUW (CA. 1607), 1712-1724.

101 Begin 17de eeuw (ca. 1607). 1 deel

102 1712-1724. 1 deel

IV. GOEDERENBEHEER

A. GOEDEREN EN INKOMSTEN IN HET ALGEMEEN

- 103 Amortisatiebrief van aanwinsten, door de ontvanger van de graaf van Vlaanderen. 1516.
Niet raadpleegbaar 1 charter
- 104 Legger van de erfgronden en renten. 1589. 1 deel
- 105 Legger van de goederen, renten en lasten; tevens gebruikt als renteboek voor een deel van de renten. 1609, 1606-1648. 1 deel
- 106 Metingen van goederen door het hospitaal bezeten of gepacht te Etikhove, Oprakel, Schorisse, Sint-Maria-Horebeke en Zegelsem. 1610-1754. 1 pak
- 107 Legger van de losrenten (met sporadische aantekeningen van betalingen vóór 1643), inkomsten uit gronden en lasten. 1644. 1 deel
- 108 Legger van de erfgronden (zelf gebruikt of verpacht) en lasten. 1644. 1 deel
- 109 Verklaring door prioeres Jacqueline de Bleecker aan de landdeken van Ronse, van alle renten door het hospitaal gekocht of gelost sinds het begin van haar bestuur, alsook van het gebruik van de uitzet van twee zusters. 1665. 1 katern
- 110 Rente- en inkomstenhandboek (ook van grond in eigen gebruik, verhuurde grond, tiend en heerlijke renten). 1754-1796. 1 deel
- 111 Project van het handboek, beschreven onder voorgaand inventaris nummer 110. 1754. 1 deel
- 112 Amortisatie van de recent verworven goederen, opgemaakt in uitvoering van het plakkaat van 15 september 1753, met bijhorende leggers, metingen, uittreksels uit diverse landboeken, rekeningen, enz. 1755-1757. 1 pak

-
- 113 Legger van goederen en inkomsten, in uitvoering van het edict van 4 januari 1787. 1787. 1 katern
- 114 Fragment uit een renteboek, penning-, graan en pluimrenten. 18de eeuw. 1 katern
- B. ONROEREND BEZIT IN EIGEN GEBRUIK*
1. GEBOUWEN
- 115 Antwoord van een inwoner van Brussel aan de kloostergemeenschap nopens het gebruik van zijn huis te Oudenaarde als toevluchtsoord in de dreigende oorlogsomstandigheden. 1656. 1 stuk
- 116 Contract tussen het hospitaal en Pieter Lamont van Elst, betreffende het opstellen van een oven bij het hospitaal en het bakken van tegels. 1662. 1 stuk
- 117 Verzoek van de kloostergemeenschap aan de aartsbisschop van Mechelen om de toelating voor een lening van 600 gulden, voor het uitvoeren van bouwwerken; goedkeuring in apostille. 1703. 1 stuk
2. GRENSGESCHILLEN EN SERVITUDES
- 118 Akkoord tussen Damianus van Huffel, pastoor van Schorisse, en het hospitaal aldaar, over de bekostiging van de herstelling van de brug over de Molenbeek, grenzend aan de pastorie. 1666. 1 stuk
- 119 Verklaringen van aangelanden van het hospitaal betreffende de grenzen van het hospitaalgoed, met bijhorende meting. 1711-1786 en 18de eeuw. 1 omslag
- 120 Erkenning door Jacobus Truyen, dat hij geen enkel recht op doorgang heeft langs het land van het hospitaal te Schorisse. 1755. 1 stuk
- 121 Erkenning door Frans vanden Haesevelde, zoon van Jan, uit Schorisse, dat hij geen recht van doorgang heeft op de Burcht, toebehorend aan het hospitaal van Schorisse. 1756. 1 stuk

-
- 122 Getuigenissen van inwoners van Schorisse dat zij reeds 30 jaar hout hakken in de doornstruik staande op het goed van het hospitaal, genoemd het Foreest. 1791.
1 stuk
3. AANKOOP EN VERKOOP
- 123 Authentiek afschrift van de staat van goed van Liefken Soeters, dochter van Godfried, overleden te Oudenaarde, met bijhorende afrekeningen; daaruit blijkt dat het hospitaal gronden daaruit gekocht heeft en meubels en goederen teruggevorderd heeft uit het huis van Godfried. 1589.
1 katern
- 124 Verzaking van *alijnschepe* op een goed te Schorisse door het klooster gekocht. 1593.
1 stuk
- 125 Compromis tussen de erfgenamen van de gebroeders Jan en Jeroen Bauwens en het hospitaal van Schorisse, nopens de prijs van een goed uit de erfenis van Livinus Soeters, zoon van Godfried, overleden te Oudenaarde. 1610.
1 stuk
- 126 Verkoop aan het hospitaal van 2 dagwand 58 roeden land bij het *Annisvelt*, genoemd Pieter Hols Stede, in de heerlijkheid Schabroek. 1705.
1 stuk
- 127 Verzoek van de prioeres aan de aartsbisschop te Mechelen tot verkoping van grond in Sint-Blasius-Boekel en Wijlegem. 1718.
1 stuk
- 128 Volmacht door de kloostergemeenschap gegeven aan Jan Baptist vander Haeghen om 1 dagwand land op het Nederste Hofveld te Schorisse aan te kopen. 1725.
1 stuk
- C. VERHUURD ONROEREND BEZIT
1. DIVERSEN
- 129 Verpachtingen van grond te Maarke, Michelbeke, Ronse, Schorisse, Sint-Blasius-Boekel, Sint-Maria-Horebeke, Wijlegem en Zarlardingem. 1677-1796.
1 pak

-
- 130 Opzegging, wegens wanbetaling, van de pacht van goederen te Nederbrakel, Ronse, Schorisse en Sint-Maria-Horebeke. 1690-1789.
1 omslag
- 131 Brief van de prioeres aan een onbekende in verband met de verpachting van twee stukken grond aan Clooter. 18de eeuw.
1 stuk
2. MAARKE
- 132 Stukken in verband met de opzegging van de pacht van 2 dagwand 77 roeden te Maarke, gebruikt door Pieter vander Donckt, inwoner van Schorisse, en het pachtersrecht waarop deze laatste aanspraak maakt. 1791- 1792.
1 pak
3. OPBRAKEL
- 133 Verhuring voor 6 jaar aan Jan de Cubber van land en weide te Scherrebeek, Vroende, Hollekouter en Hogenis. 1664.
1 stuk
4. RONSE
- 134 Aankondiging van verpachting van land en weide op de Heide (*Petite Trinité*), bij de weg van Ath naar Ronse. 1762.
1 stuk
- 135 Stukken in verband met de schatting van hout op Peerdekensmeers te Ronse. 1786.
2 stukken
5. SCHORISSE
- 136 Schatting van het pachtersrecht op zaailand te Rijstveld, gebruikt door Francis Ghesels. 1783.
1 stuk
- D. TIEND*
- 137 Verhuring van een deel van het groot tiend van Schorisse, behorend aan de kapelanie van Sint-Maria de Meerdere te Schorisse, met noot over de schulden van het hospitaal in dit verband. 1692-1694.
1 stuk
- 138 Stukken betreffende het proces, vóór de Raad van Vlaanderen en de Grote Raad, tussen Joannes Wordenbergh, pastoor van

Schorisse, en het hospitaal, nopens het aanstellingsrecht van de tiendsteker. 1722-1731.

1 pak

- 139 Brief van D. Benoit , advocaat, in naam van een tiendheffer te Schorisse, aan een onbekende, belast met de verdediging van het klooster van Schorisse in verband met de vrijstelling van diens verplichtingen als medetiendheffer, verplichtingen die de gemeente Schorisse op zich genomen heeft. 18de eeuw.

1 stuk

E. LENEN, HEERLIJKE RECHTEN EN RENTEN

1. LENEN

- 140 Verheffingen van het heerlijk leen, genaamd Schabroekrente, gehouden van de heer van Schorisse. 1627 en 1692.

1 omslag

- 141 Bekendmaking, door de meier van Schorisse, van de openbare verkoping avn de goederen van jonkheer Daniel Frans de Langensele (onder andere een *watersteen* op het leen genaamd Burcht), wegens wanbetaling van zettingen; annulering van deze verkoping 1658. 1657.

1 stuk

- 142 Amortisatie van een leen, door het hospitaal gekocht. 1665.

1 charter

Niet raadpleegbaar

- 143 Bekendmaking van de aanstelling, door de prioeres, van de meier en laten van de heerlijkheid Schabroekrente, alsmede van de zitdag voor de ontvangst van de heerlijke renten. 1788.

1 stuk

2. HEERLIJKE RENTE OP HET RIJSTBOS

- 144 Stukken betreffende het proces, vóór de Grote Raad van Mechelen, tussen de heer van Schorisse, de rechthebbenden op renten gevestigd op het Rijstbos, onder andere het hospitaal, de kapel van Sint-Maria- Magdalena in de kerk van Schorisse, het armbestuur van Schorisse en andere personen die rechten laten gelden op hetzelfde bos; de heer van Schorisse die aanvankelijk weigerde de renten te betalen, geeft uiteindelijk toe. 1700.

1 lias

- 145 Advies van rechtsgeleerden over de afkoopbaarheid van de rente van 76 pond 4 schellingen parisis, op het Rijstbos gevestigd ten voordele van het hospitaal. 1777.

1 stuk

- 146 Brief van F. Impens uit Gent aan de prioeres, over een rente op het Rijstbos en over een lijfrente. 1777.

1 stuk

- 147 3. BLOKSRENTE OP KOEKAMER OF TEN HOUTE
Renteboek, 1579-1609 (gesteund op een ouder renteboek van 1534); achteraan: dagboek van uitgaven van het hospitaal, midden 17de eeuw. 1579-1609 en midden 17de eeuw.

1 deel

- 148 Renteboek, 1579-1609 (gesteund op een ouder renteboek van 1534); achteraan: mercurialen, 1600-1605. 1579-1609 en 1600-1605.

1 deel

- 149 Renteboek, 1601-1644; klapper op de voornamen; mercurialen van graan en kapoenen 1601-1707; renteboek, 1644-1707. 1601-1707.

1 deel

- 150 Renteboek, 1693-1773; mercurialen van graan en kapoenen, 1708-1769; renteboek van Schabroek, 1710. 1693-1769.

1 deel

- 151 Renteboek, 1771-1795; klapper op de familienamen, mercurialen (ook eieren, ganzen, olie), 1770-1793. 1770-1795.

1 deel

- 152 Aankoop door het hospitaal van de tweede helft van de Bloksrente. 1608.

1 lias

Niet raadpleegbaar

- 153 Lening aangegaan door het hospitaal, voor de aankoop van de tweede helft van de Bloksrente. 1608.

1 charter

Niet raadpleegbaar

- 154 Wettelijke verkoping, op vordering van het hospitaal, wegens wanbetaling van Bloksrente, van een hofstede te Koekamer, een halve bunder groot, behorend aan Joos van Opbroucke en Jacques Craelen, gehuwd met Antonia van Opbroucke; aankoop door het hospitaal. 1651.

1 katern

- 155 Stukken betreffende achterstallige renten, verschuldigd door Margriet Jooris, dochter van Olivier; deze laatste staat hiervoor 1

-
- dagwand te Koekamer aan het hospitaal af. 1652-1661. 1 omslag
- 156 Schuldbekentenissen van debiteurs van een deel van de Bloksrente. 1703. 1 pak
- 157 Afstand van 1 bunder land te Schorisse (Moenspit, bij 's Konings Bos) ten voordele van het hospitaal, wegens wanbetaling Bloksrente. 1707. 1 katern
- 158 Verkoop van 1 bunder land, grenzend aan de Heerweg en het Sint-Pietershout te Schorisse, door het hospitaal aan Jan Donckerwolcke; Jan Roos en Walburgis van Mallegghem hadden de grond afgestaan aan het hospitaal wegens wanbetaling van de Bloksrente. 1708. 1 stuk
- 159 4. SCHABROEKRENTE
Renteboek van de heerlijkheid Schabroek (gesteund op een ouder renteboek van 1572). 1590-1600. 1 deel
- 160 Renteboek van de heerlijkheid Schabroek (gesteund op een ouder renteboek van 1572). 1601-1701. 1 deel
- 161 Legger van de Schabroekrente. 1644. 1 deel
- 162 5. ONBEPAALED HEERLIJKE RENTEN
Afstand van een koe ter vergoeding van een achterstallige heerlijke rente te Schorisse. 1643. 1 stuk
- 163 Brief van een procureur uit Gent aan de prioeres nopens een proces van het hospitaal tegen Jacques de Carlier uit Opbrakel, tot betaling van een heerlijke rente. 1682. 1 stuk
- F. LOSRENTEN*
1. ALGEMEEN
- 164 Renteboek, betreffende losrenten te Dottenijs, Etikhove, Everbeek,

Kerkem, Maarke, Menen, Moorsele, Nederbrakel, Opbrakel, Ronse, Rozebeke, Schorisse, Sint-Blasius-Boekel, Sint-Denijs-Boekel, Sint-Goriks- Oudenhove, Sint-Kornelis-Horebeke, Sint-Maria-Horebeke en Zegelsem. 1601-1657.

1 deel

165 Rente- en pachtboek. 1700-1755.

1 deel

2. PER GEMEENTE (IN ALFABETISCHE ORDE)

A. EVERBEEK

166 Transport van een rente. 1625.

1 stuk

B. MENEN

167 Transport van een rente van 12 pond parisis, in 1518 door Salomon vander Linden ten voordele van het hospitaal gevestigd op het leengoed Te Pyps te Menen, aan jonkvrouw Françoise Foret, weduwe van Claude de Paermentier. 1663.

1 stuk

C. NEDERBRAKEL

168 Verkoop aan het hospitaal, van een rente gevestigd op een huis en grond te Nederbrakel. 1614.

1 stuk

Niet raadpleegbaar

169 Op vordering van Elisabeth van Coppenholle uit Gent, weduwe van Guillaume de Blaes, legt de deurwaarder van de Raad van Vlaanderen beslag op diverse stukken grond te Nederbrakel toebehorend aan de weduwe van Pieter de Merghele; oppositie van laatstgenoemde; nota *in dorso* over de rechten van het hospitaal op die goederen. 1651.

2 stukken

170 Wettelijke openbare verkoping, onder andere op vordering van het hospitaal van Schorisse, van de goederen van Pieter Gossye, zoon van Jan, gelegen op Kokerbeek en Kokerveld. 1675 en 1688.

2 katernen

171 Stuk uit het proces, vóór de schepenbank van Nederbrakel, tussen Pieter Roelant uit Nederbrakel, zoon van Adriaan, en de priores, wegens een verzwegen rente op grond in Nederbrakel, door Roelant gekocht. 1711.

1 stuk

- 172 Stukken in verband met het proces, vóór de schepenbank van Nederbrakel, tussen het hospitaal enerzijds en Joannes Fouckart, meier van Nederbrakel, Jacobus Fouckart, zoon van Joannes en de wezen van laatstgenoemde, anderzijds, over goederen en renten. 1740-1741.
1 pak
- D. OPBRAKEL*
- 173 Aankoop van een rente, gevestigd op gronden te Optrakel. 1529.
1 stuk
Niet raadpleegbaar
- 174 Vestiging en overdracht van renten door Jacques Ysenbaert, ten voordele van godvruchtige stichtingen in het hospitaal. 1574.
2 stukken
Niet raadpleegbaar
- 175 Vervanging van 2 afgesloten renten. 1657.
1 charter
Niet raadpleegbaar
- 176 Openbare verkoping, op vordering van het hospitaal, van de gronden van Philippus de Ruyvere, gelegen te Optrakel, wegens staking van betaling van renten; aankoop door het hospitaal. 1665.
1 katern
- E. SCHORISSE*
- 177 Aankoop van een rente en overdracht aan het hospitaal. 1630.
1 charter
Niet raadpleegbaar
- 178 Vestiging van een rente, 1632 en overdracht dor Pieter vande Merghele uit Nederbrakel aan het hospitaal, 1639. 1632 en 1639.
1 charter en 1 stuk
- 179 Verkoop van een rente, 1634, achteraf overgedragen aan het armbestuur van Schorisse, en door dit laatste, samen met een andere rente van 12 pond 16 schellingen parisis (oorspronkelijk gevestigd door Jan Sadonis, zoon van Pieter), verkocht aan Catharina vander Haegen, weduwe van Gillijn vander Eecken, luitenant-baljuw van Schorisse, en van Steven Roman, baljuw van Maarke en griffier van Pamele, 1698; overdracht van eerstgenoemde rente aan het hospitaal, 1712, en aflossing ervan door de erfgenamen van Elias de Clercq, 1741. 1634, 1698, 1712 en 1741.
1 lias en 1 pak

- 180 Vestiging van een rente op grond te Schorisse en te Etikhove (Ladeuze), en betwisting daarover. 1643-1656.
1 charter en 1 omslag
- 181 Aankoop van renten door het hospitaal, met ontvangstbewijzen van de koopsom. 1644-1779.
4 charters en 1 omslag
- 182 Verkoop van rente aan het hospitaal, 1645; afstand van een deel van de verpande gronden, door rentedebiteur Joos vanden Abbeele, zoon van Lieven, 1739; stukken in verband met de wanbetaling door Jan vanden Abbeele, 1782. 1645, 1739 en 1782.
1 lias
Niet raadpleegbaar
- 183 Aankoop van een rente, 1645 en betwisting daarover en over een andere rente van 9 gulden per jaar, op 4 mei 1640 gevestigd door Joris vander Roost op 49 roeden in de Warebroeken. 1700-1703.
1 charter en 1 omslag
- 184 Stukken betreffende processen tussen Laurens Vermeulen, zoon van Thomas en poorter van Geraardsbergen, luitenant-baljuw Roman en het hospitaal, in verband met een betaling van 2 renten, 1742-1746; daarbij eist de schepensbank van Geraardsbergen het justitierecht op tegenover de schepensbank van Kerkem in Schorisse. 1742.
1 omslag
- 185 *F. SINT-KORNELIS-HOREBEKE*
Aankoop van renten door het hospitaal. 1506-1645.
3 charters
Niet raadpleegbaar
- 186 *G. SINT-MARIA-HOREBEKE*
Vestiging van renten ten voordele van het hospitaal. 1448-1676.
2 charters
Niet raadpleegbaar
- 187 Nota over renten, onder andere op de Zuremeers gevestigd. 16de eeuw.
1 stuk
- 188 *H. ZARLARDINGE*
Akkoord tussen de erfgenamen van Elisabeth de Temmerman, dochter van Pieter, en het hospitaal, betreffende een rente van 5

pond groot, gevestigd op 6 dagwand 59 roeden. 1756.

1 stuk

I. ZEGELSEM

189 Aankoop van renten door het hospitaal. 1529-1616.

2 charters

Niet raadpleegbaar

190 Stukken betreffende een weide uit de erfenis van Marie Ghys, weduwe van Jan Schiettecatte, waarop een rente gevestigd is ten voordele van het hospitaal. 1683-1684.

2 stukken

191 Naar aanleiding van een proces vóór de schepenbank van Zegelsem, komen het hospitaal en Lieven Baert, als voogd over de wezen van Jan de Pessemier, tot een akkoord over de erfenis van Jan Tronco, zoon van Martinus. 1689.

1 stuk

192 Stukken in verband met de achterstallige rente door Frans Haustraete verschuldigd op 2 dagwand op de Dorekouter en op 1 dagwand 98 roeden, genoemd *Vleesschauwers Lochtink*. 1706-1718.

1 omslag

193 Afrekening in verband met de aflossing van een rente. 1746.

1 stuk

J. ONBEPAAALDE GEMEENTE

194 Brieven van De Clippele uit Geraardsbergen en Valliez uit Oudenaarde aan de prioeres van het hospitaal in verband met een rente aan het hospitaal verschuldigd. 1768 en 1773.

1 omslag

G. MEUBILAIR EN ROEREND GOED

195 Beschrijving en schatting van de schade en plundering door het Franse leger veroorzaakt. 1648.

1 stuk

196 Vrijgeleide voor 4 koffers met onder andere klein zilverwerk voor het klooster van Schorisse. 1672.

1 stuk

197 Openbare verkoping, op verzoek van de prioeres van het hospitaal, van roerende goederen, als paarden, koeien, wagens, ploeg, harnas, enz. 1735.

1 stuk

H. GOEDEREN EN INKOMSTEN VAN DE KAPELANIE

1. ONTVANGER

- 198 Aanstelling van Mauritius vander Eicken als ontvanger van de achterstallige renten en pachten van de kapelanie in Sint-Kornelis-Horebeke en Sint-Maria-Horebeke, door Adrianus de Sutter, pastoor te Schorisse en kapelaan van het hospitaal. 1690.
1 stuk
2. ALGEMEEN
- 199 Legger van de goederen en inkomsten. Eerste helft 15de eeuw.
1 katern
- 200 Renteboek van de kapelanie van Sint-Amelberga te Mater, 1634-1639; legger van de kapelanie van het hospitaal, 1637; persoonlijk handboek van ontvangsten van goederen, door Guillaume de la Porte, bezitter van voornoemde kapelanieën. 1633-1640.
1 deel
- 201 Legger van de goederen en inkomsten van de kapelanie van het hospitaal en van de kapelanie van Sint-Maria-Magdalena in de kerk van Schorisse. 1644.
1 katern
- 202 Algemeen register van rechten, goederen en ontvangsten van de kapelanie, 1617, (gebaseerd op oudere registers van 1518 en 1574), met notities van ontvangsten. 1617-1630.
1 deel
- 203 Renteboek van de kapelanie van Sint-Amelberga te Mater en van de kapelanie van het hospitaal te Schorisse, opgemaakt in 1626, met aantekeningen voor eerstgenoemde kapelanie van 1600-1633 en 1650-1679 en nota over een wijziging van rechten en lasten van de laatstgenoemde kapelanie; mercurialen voor tarwe, haver en kapoenen, 1600-1633; nota's over koeien, aankopen van boter, verkoop van hop. 1626, 1600-1633 en 1650-1679.
1 deel
- 204 Rente- en ontvangstboek, 1699-1768; kalender van jaargetijden; mercurialen (voor graan, pluimvee, eieren en olie, 1686-1695; voor rogge, 1724-1728; voor graan en kapoenen, 1675-1685). 1675-1768.
1 deel

-
- 205 Stukken in verband met het proces betreffende de rechten van de kapelaan, die sinds meer dan een eeuw niet meer in het hospitaal resideert, 1725-1728; met retroacta, onder andere afschriften van K162 nummers 3 en 5, getuigenissen over de onvoldoende bestaansmiddelen van het hospitaal, 1630 en 1650. 1630, 1650 en 1725-1728. 1 pak
- 206 Notitie over de inkomsten van de kapelaan. 18de eeuw. 1 stuk
3. PER GEMEENTE
- A. SCHORISSE*
- 207 Verpachting en vestiging van rente. 1481. 1 charter
Niet raadpleegbaar
- B. SINT-MARIA-HOREBEKE*
- 208 Stukken in verband met het proces, vóór de schepenbank van Sint-Maria-Horebeke, tussen Paulus vander Eycken, kapelaan, Adriaan de Sutter, erfgenaam van de gelijknamige voorgaande kapelaan, enerzijds, en Lucas de Vos, zoon van Jan, en consoorten anderzijds, betreffende achterstallige rente op Steenveld en Bucht (gehucht Te Stene), met plan op perkament. 1703. 1 pak
- 209 Stukken in verband met het proces, vóór de schepenbank van Sint-Maria-Horebeke, tussen Rumoldus vanden Eynde, kapelaan, en Fidelis de Vos en consoorten, over het akkoord van 1703 (zie inventaris nummer 208), dat nooit uitgevoerd werd. 1729-1731. 1 pak
- 210 J. Woordenbergh, pastoor van Schorisse en deservitor van de kapelanie van het hospitaal, geeft 2 dagwand 40 roeden op het Bremveld, behorend aan de kapelanie, tegen een eeuwige rente aan Jan Moreels, zoon van Jan, met bijkomende voorwaarden. 1720. 2 stukken
- C. ONBEPAAALDE GEMEENTE*
- 211 Brief van Van de Vijvere, deken van Ronse, aan een onbekende, over het geschil tussen het hospitaal van Schorisse en de houder van een beneficium (waarschijnlijk de kapelaan), betreffende een cijns. 1732. 1 stuk

V. LASTEN

A. BELASTINGEN

- 212 Stukken in verband met het verzoek van het hospitaal, gericht aan de koning en de Raad van Vlaanderen, tot vrijstelling van belastingen op de eigen gronden en tienden, om reden van geringe inkomsten, inkwartiering van soldaten en precedenten bij andere kloosters. 1650-1653. 1 pak
- 213 Briefwisseling met Talon, koninklijk intendant te Oudenaarde, en diens plaatsvervanger Blondet, over vrijstelling van belastingen (onder andere als schadevergoeding voor de bedden door het leger meegenomen), waarmee geen rekening wordt gehouden door het bestuur van Schorisse. 1659 en ca. 1660. 1 omslag
- 214 Verzoek van het hospitaal aan de heer van Schorisse tot vrijstelling van het amortisatierecht op het tiend; toestemming in apostille. 1660. 1 stuk
- 215 Brief van procureur P. De Cocq aan de prioeres in verband met vrijstelling van belastingen opgelegd door het Land van Aalst. 1664. 1 stuk
- 216 Proces, vóór de schepenen van de Keure te Gent, tussen de pachters van de impost en het hospitaal, dat eerstgenoemden niet toelaat de brouwkelder te inspecteren. 1673. 1 lias
- 217 Verzoekschrift van het hospitaal aan de Staten van Vlaanderen tot vermindering van de provinciale belastingen (op bierbrouwen, vee, malen, slachten) en vrijstelling van visitatie. 1721. 2 stukken
- 218 Stukken betreffende de abdijsbroden (onder andere verschuldigd aan J. Peeters, inwoner van Brussel). 1790-1793. 1 pak
- 219 Omzendbrieven van de geestelijkheid van het district Gent nopens de belastingen door generaal Dumouriez aan de geestelijke instellingen opgelegd. 1792. 1 omslag
- 220 Stukken in verband met de belasting van 3000 Brabantse gulden,

door de Franse Republiek opgelegd, waarbij verwezen wordt naar vrijstellingen voor de hospitalen van Oudenaarde en Ronse. 1794.

2 stukken

B. HUURGELD

221 Verpachting door Niklaas, abt van Sint-Amandusabdij in Pevele, aan het hospitaal, van anderhalve bunder land, grenzend aan het hospitaal, aan het goed van voornoemde abdij en van de abdij van Ename. 1661.

1 stuk

222 Brief van procureur L. De Bie uit Ronse aan de prioeres over de huur van land en weide, toebehorend aan Louis François Hooreman. 1787.

1 stuk

C. PASSIEVE RENTEN

223 Het hospitaal staat een halve bunder land op Nekkersveld en 12 roeden cijnsland, beide te Zegelsem, af aan de rechthebbenden van de heerlijke renten erop, namelijk de heer van Schorisse en de abdij van Ename, 1695; goedkeuring door de aartsbisschop van Mechelen, 1696. 1695-1696.

2 stukken

224 Het hospitaal vestigt een rente van 3 pond 2 schellingen 6 groten per jaar ten voordele van Françoise Roman, dochter van Pieter, met belofte de hospitaalgoederen als pand te stellen. 1703.

1 stuk

225 Uittreksel uit het heerlijk renteboek van Sint-Stevensrente, toebehorend aan de heer van Maarke, betreffende een rente van 1 hoen op een deel van het Hobosveld, genoemd *'s Paepens Cleye*, ten laste van het hospitaal. 2de helft 18de eeuw.

1 stuk

226 Uittreksel uit het heerlijk renteboek van het Land van Schorisse betreffende het hospitaal en Jan Baptist Staelins. 1717-1727 en 18de eeuw.

2 stukken

VI. PROCESSEN

- 227 Briefwisseling met De Cock uit Gent, procureur in de Raad van Vlaanderen. 1651 en 17de eeuw.
2 stukken
- 228 Brief van G.L. Vander Eecken uit Oudenaarde aan zijn nicht, prioeres van het hospitaal, over een proces aanhangig te Mechelen, met nota's over onder andere het bos te Rijst, dat niet behoort tot de baronie van Schorisse, maar een leen is, gehouden van de Stenen Man te Aalst. 1700.
1 stuk
- 229 Brief van Mondet uit Ronse aan De Bie over een proces waarin het hospitaal betrokken is. 1743.
1 stuk
- 230 Rekening van het salaris door het klooster verschuldigd aan Jacques Dullaert, procureur van de Raad van Vlaanderen, in het proces tegen Jan-Baptist Spileers, zoon van Joannes. 1761.
1 stuk
- 231 Stuk uit het proces vóór de Raad van Vlaanderen, tussen Marie Josèphe Cardon te Gent en vele anderen, onder andere de hospitalen van Oudenaarde en Schorisse. 1789. Vermelding van "opgecomen troubels".
1 stuk
- 232 Brief van J. De Waele uit Gent aan de prioeres over een proces, met nieuwjaarswensen. 1796.
1 stuk

VII. STUKKEN ZONDER MERKBAAR VERBAND MET HET FONDS

A. ELLEZELLES

- 233 Getuigschrift van katholiciteit en goed gedrag voor Marie Coupez, afgeleverd door de pastoor van Ellezelles. 1677. 1 stuk

B. MATER

- 234 Uittreksel uit het heerlijk renteboek van de kapelanie van Sint-Amelberga te Mater, betreffende het tiend in Schorisse. 17de eeuw. 1 stuk

C. NEDERBRAKEL

- 235 De meier van Nederbrakel vraagt aan de schepenbank aldaar toelating over te gaan tot de openbare verkoping, op vordering van Adriaan vander Linden, zoon van Joos, van land en weide op Hekkersveld, *Naycht* en Hogerbeke, toebehorend aan de erfgenamen Gillis van Breuseghem. 1725. 1 stuk

D. SCHORISSE

- 236 Op verzoek van Lieven Roos, schepen van Schorisse, koper van een deel van de Heide (Heye) en van Pieter van den Abbeele, voogd van de wezen van Jan de Cubber, getuigen diverse inwoners van Schorisse, dat de haag tussen de Heide en de Zuremeers gekapt werd door Joos de Cubber, zoon van Antoon, eigenaar van de Heide, zonder enig protest van de eigenaar of pachter van de Zuremeers. 1732. 1 stuk

E. SINT-DENIJS-BOEKEL

- 237 Aankoop van een losrente, gevestigd op een huis. 1562. 1 charter
Niet raadpleegbaar

- 238 Verpachting van land. 1679. 1 stuk

F. ZEGELSEM

- 239 Leenverhef. 1679. 1 charter
Niet raadpleegbaar